

**TOÀ ÁN NHÂN DÂN
HUYỆN TÂN PHÚ
TỈNH ĐỒNG NAI**

**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: **08/2020/QĐST-DS**

Ngày: 14 - 5 - 2020

V/v: “*Yêu cầu tuyên bố một
người mất năng lực hành vi
dân sự*”

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN TÂN PHÚ, TỈNH ĐỒNG NAI

Với thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông **Phan Hồng Thạnh**

Thư ký phiên họp: Ông **Đoàn Văn Năng** - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Tân Phú, tỉnh Đồng Nai.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tân Phú, tỉnh Đồng Nai tham gia phiên họp: Ông **Phạm Văn Luật** - Kiểm sát viên.

Ngày 14 tháng 5 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Tân Phú, tỉnh Đồng Nai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 41/2020/TLST- DS ngày 06 tháng 3 năm 2020, về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số 06/2020/QĐST- DS ngày 04 tháng 5 năm 2020, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông **Nguyễn Văn B**, sinh năm 1957, địa chỉ: Khu 1, thị trấn TP, huyện TP, tỉnh ĐN.

Người đại diện hợp pháp của người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Lê Việt D, sinh năm 1991, địa chỉ: Hẻm 194, Lộ 768, ấp TS, xã BH, huyện VC, tỉnh ĐN (Theo văn bản ủy quyền ngày 24/02/2020 có xác nhận của UBND phường Quang Vinh, TP Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai).

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Bà **Nguyễn Thị N**, sinh năm 1962, địa chỉ: Số 18, ĐH 502, Tổ 4, ấp VT, xã VH, huyện PG, tỉnh BD.

(Ông D và bà N có đơn xin vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- *Tại Đơn yêu cầu đề ngày 27/02/2020 của ông Nguyễn Văn B và Bản tự khai đề ngày 24/4/2020 của ông Lê Việt D thể hiện:*

Bà Nguyễn Thị H là em ruột của ông Nguyễn Văn B. Từ nhỏ, bà H đã chậm phát triển về tinh thần và sống cùng với cha mẹ. Sau khi cha mẹ bà H (ông Nguyễn Văn Thới và bà Lê Thị Rẻ) chết, bà H do ông B trực tiếp nuôi dưỡng. Ngày 25/9/2019, Bệnh viện Tâm thần Trung ương 2 kết luận: Bà H chậm phát triển tâm thần nặng (E72-ICD10). Vì vậy, để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bà H khi giải quyết chia di sản thừa kế của cha mẹ để lại nên ông B yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Tân Phú, tỉnh Đồng Nai tuyên bố bà Nguyễn Thị H là người bị mất năng lực hành vi dân sự.

- *Tại Bản tự khai ngày 25/4/2020 của bà Nguyễn Thị N trình bày:*

Bà là em gái của ông Nguyễn Văn B và là chị gái của Nguyễn Thị H. Bà H bị chậm phát triển từ nhỏ. Sau khi cha mẹ bà chết thì bà H do ông B trực tiếp chăm sóc. Ngày 25/9/2019, Bệnh viện Tâm thần Trung ương 2 kết luận: Bà H chậm phát triển tâm thần nặng (E72-ICD10). Bà đồng ý với yêu cầu của ông B về việc yêu cầu tuyên bố bà H bị mất năng lực hành vi dân sự. Ngoài ra, bà không có ý kiến, yêu cầu gì khác.

- *Tại phiên họp, Kiểm sát viên phát biểu ý kiến như sau:*

Về các trình tự, thủ tục tố tụng đều tuân thủ quy định của pháp luật. Về nội dung, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Văn B về việc yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị H mất năng lực hành vi dân sự và ông B là người cao tuổi nên được miễn nộp tiền lệ phí dân sự sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của kiểm sát viên, Tòa án nhân dân huyện Tân Phú nhận định:

[1] Về áp dụng pháp luật tố tụng:

[1.1] Xác định thẩm quyền giải quyết: Bà Nguyễn Thị H có nơi cư trú tại Khu 1, thị trấn TP, huyện TP, tỉnh ĐN. Vì vậy, căn cứ theo điểm a, khoản 2 Điều 35 và điểm a, khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng Dân sự xác định việc dân sự thuộc thẩm quyền thụ lý, giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Tân Phú.

[1.2] Xác định quan hệ pháp luật: Ông B yêu cầu Tòa án tuyên bố bà H mất năng lực hành vi dân sự. Vì vậy, quan hệ pháp luật được xác định là “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật Tố tụng Dân sự.

[1.3] Ông B yêu cầu tuyên bố bà H mất năng lực hành vi dân sự. Việc tuyên bố bà H mất năng lực hành vi dân sự có ảnh hưởng đến quyền lợi, nghĩa vụ của bà N. Căn cứ theo khoản 5, khoản 6 Điều 68 Bộ luật tố tụng dân sự xác định ông B là người yêu cầu giải quyết việc dân sự; bà N là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan.

[1.4] Tại phiên họp, người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt. Vì vậy, căn cứ khoản 2, khoản 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự quyết định giải quyết việc dân sự vắng mặt các đương sự.

[2] Về áp dụng pháp luật nội dung: Từ nhỏ, bà Nguyễn Thị H đã chậm phát triển, 03 tuổi mới biết đi, 06 tuổi mới biết nói. Đến khi trưởng thành, ngôn ngữ không đủ để giao tiếp thông thường, không được đi học vì không có khả năng tiếp thu. Khi đi khám sức khỏe tâm thần, bà H bị chẩn đoán là chậm phát triển tâm thần nặng (E72-ICD10), không có khả năng trình bày ý kiến, yêu cầu và tham gia tố tụng tại Tòa án. Vì vậy, ông B yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị H mất năng lực hành vi dân sự.

Theo quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015: “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần....”.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 200/KL-VPYTW ngày 21/4/2020 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa kết luận đối với bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1978, địa chỉ: Khu 1, thị trấn TP, huyện TP, tỉnh ĐN, cụ thể:

- Kết luận về y học: Hiện nay, đương sự bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F72-ICD.10).

- Kết luận về năng lực nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay, đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”.

Như vậy, yêu cầu của ông B về việc tuyên bố bà Nguyễn Thị H mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận.

[3] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc: Ông B là người cao tuổi và có đơn xin miễn nộp tiền lệ phí Tòa án nên được miễn nộp theo quy định tại điểm đ, khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

[4] Đề nghị của Kiểm sát viên tại phiên họp phù hợp với nhận định của Tòa án nên chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 367; Điều 370, Điều 371, Điều 372 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;
- Căn cứ khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015;
- Căn cứ vào điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Văn B.

Tuyên bố bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1978, địa chỉ: Khu 1, thị trấn TP, huyện TP, tỉnh ĐN mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Văn B là người cao tuổi nên được miễn nộp tiền lệ phí Tòa án.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày Quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát nhân dân huyện Tân Phú có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đồng Nai có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

4. Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án: Trường hợp quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7, 7a và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự năm 2008 (sửa đổi, bổ sung năm 2014).

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đồng Nai;
- VKSND huyện Tân Phú;
- Chi cục THADS huyện Tân Phú;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Lưu hồ sơ, VT.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Phan Hồng Thạnh